E. Kirj. 1936, nr. 4 (A. Looring); A. Looring, A. L. (1938); A. Vaga, A. L. (1939); isikl. jm. saadud andmed. *A. V.; T.*

LAIPMAN, vt. LAIKMAA.

LAJA, Ferdinand, loomaarstiteadlane, sünd. 5. IV 1889 vkj. Räpina khk-s Meeksi mõisas sepa pojana, õppis Tartu linnakoolis, H. Treffner'i eragümnaasiumis ja 1911—17 Tartu veterinaarinstituudis; ta oli siis loomaarstiks Vene sõjaväes, 1918—20 Lõuna-Venes punaväes ja valgete vägede poolel garnisoni ja brigaadi loomaarst, 1920—21 Kaasani veterinaarinstituudi assistent ja 1921—29 Tartu ülikooli bakterioloogiajaama assistent. L. omandas 1929 Tartus dr. med. vet. astme, viibis 1923 ja 1931 välismail end täiendamas, sai 1929 Tartu ülikooli loomaarstiteaduskonna eribakterioloogia, epizootoloogia ja veterinaarpolitsei dots-ks, 1932 erakorraliseks ja 1934 korraliseks prof-ks. Ta oli 1923—29 diagnostilise laboratooriumi juhataja, 1926—27 Tartu linna loomaarsti kt. ja 1934—36 Riikliku Seerumiinstituudi diagnostilise osakonna ajutine juhataja; ta toimib bakterioloogiajaama ja a-st 1930 ka väikeloomade-kliiniku juhatajana, a-st 1938 ühtlasi loomaarstiteaduskonna dekaanina. — L. oli 1917 Daugavpilsis (Dünaburgis) Vene V armee eesti sõjaväelaste komitee juhatuse liige ja komitee poliitiliseks esindajaks Vene vähemusrahvuste komiteede ühisistungeil. Kevadel 1918 käis L. Kiievi eesti ja läti seltside esindajana Petrogradis välisriikide saadikuile ja Eesti esindajale esitamas protestkirja Baltimaade liitmise vastu Saksaga. Ta oli 1920 Novotšerkaski Eesti komitee liige, 1923—26 Tartu linnavolinik tööerakonna rühmas jm. tegev. L. töist mainitagu: „Andmeid bac. abortus Bangi infektsioonist üldse ja eriliselt selle uurimustest Eestis" (1928; väitekiri, käsikirjas), „Marutaud Eestis ja selle vastu võitlemine" („Eesti Loomaarstlik Ringvaade" 1925, nr. 5/6), „Marutõve tõrjest ja loomade antiraabilisest immuniseerimisest" (*ibid.* 1930, nr. 6/7); peale selle veel rida kirjutisi „Eesti Loomaarstlikus Ringvaates", „Agronoomias", „Põllumehes", „Põllumajanduses" ja ajalehis. L. oli „Eesti entsüklopeedia" loomaarstiteaduse osakonna toimetaja.

Isikl. saadud andmed. *E. R-s.*

LAMPSON, Karl Heinrich, köster ja kooliõpetaja, järgneva poeg, sünd. 18. I 1863 vkj. Kursis köstri pojana, õppis Kursi khk.-koolis ja 1879—83 Valga (Zimse) seminaris, oli 1883—84 khk.-kooli abiõpetaja Kursis, kus omal algatusel vastu ülemuse tahtmist võttis saksakeelsete õpperaamatute asemel tarvitusele eestikeelsed. Olnud 1884—85 Puhja khk.-koolis abiõpetaja, 1885—91 Rõngu khk.-kooli juhataja ning 1886—91 ühtlasi köster-organist, toimis ta 1891—1934 Tartu Peetri koguduse köster-organistina, olles a-st 1924 samal kohal ainult koguduse 1. pihtkonnas. Ta on töötanud Tartus ka algkooliõpetajana; surn. 6. V 1934 ukj. Tartus. — L. on olnud tegev eriti laulu ja muusika alal, asutades meeskoorid Puhjas ja Rõngus. Viimasest koorist, mis esines korduvalt ka väljaspool oma kihelkonna piire, kasvas välja Rõngu lauluselts. Tartus võttis ta osa Tartu Eesti Lasteaia Seltsi ja Tartu Noorte Meeste Kristliku Ühingu tegevusest. L. on tegelnud ka komponeerimise alal ning avaldanud mõningad laulud dr. K. A. Hermann'i (vt.) „Laulu ja mängu lehes", nagu „Kallis Kannelnik" (1888, nr. 25) „X" autorinimetähe all, „Ehitage rahukojad" (1888, nr. 47) ja „Mu õieke" (1889, nr. 16) Hindrik'u varjunime all, „Põhja lillele" (1890, nr. 22) K. Tilk'i varjunime all ja „Kuub" (1894, nr. 26, meestekooride osas) K. Türnpu [!] nime all.

Isikl. saadud andmed; C. Peterson, J. Bach, E. Inselberg, Das ritterschaftliche Parochiallehrer-Seminar in Walk (1898), lk. 242; Post. 1934, nr. 124. *J. K.*

LAMPSON, Peeter, köster ja kooliõpetaja, sünd. 5. II 1819 vkj. Räpina khk-s Toolamaa v., töötas abilisena isa juures, kes oli Äksi khk-s Voldi mõisa sepaks ja metsavahiks, õppis kodus lugemist ja kirjutamist, samuti omal käel viiulit ja orelit mängima. L. sai 18-aastaselt Kärevere vallakooliõpetajaks ja kutsuti 1843 Kursi khk. köstriks, kellena juhatas, esialgu viiulil, koguduse laulu jumalateenistusel. Ta asutas laulu- ja pasunakoori ja võttis nendega osa I üldlaulupeost 1869 Tartus, kus omandati 2. auhind. L. õhutas ka laulukooride asutamist külakoolide juures; ta ehitas Kursi leerimajasse oreli. A-st 1858 oli ta ühtlasi Kursi

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 164